

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

TISKOVÁ ZPRÁVA

5. 9. 2011

Více najdete na www.nkp.cz a www.klementinum.cz <Pro novináře>

Odborná komise posoudí stav nejdražší knihy ČR – Vyšehradského kodexu

Generální ředitel Národní knihovny ČR (NK ČR) Tomáš Böhm jmenoval členy nově vzniklé odborné komise. Ta má za úkol posoudit fyzický stav dvou rukopisů: Vyšehradského kodexu z roku 1085-1086, který je označován za nejdražší knihu v České republice a Pasionál abatyše Kunhuty z počátku 14. století.

Vyšehradský kodex se bude zkoumat a posuzovat po téměř třiceti letech, kdy proběhlo detailní posouzení naposled. V jeho závěru bylo doporučeno uchování kodexu v trezoru s předepsaným klimatem a vlhkostí s co nejmenší frekvencí manipulace. „Tehdejší odborníci si uvědomovali, že se restaurátorské metody velmi rychle vyvíjejí a doporučili žádné zásahy neprovádět,“ říká Miroslava Hejnová, ředitelka Úseku historických a hudebních fondů. Generální ředitel NK ČR se proto rozhodl ustavit komisi odborníků, která posoudí další postup pro uchování památek v co nejlepším stavu. Zřízení poradního sboru přivítal také ministr kultury Jiří Besser, který bude o průběžných výsledcích informován prostřednictvím generálního ředitele NK ČR. „Pan ministr považuje práci odborné komise za velmi významnou pro uchování těchto dvou památek dalším generacím. Výsledky budou mít důležitý význam pro třetí etapu revitalizace Klementina, kdy přijde na řadu rekonstrukce depozitáře pro tyto vzácné památky,“ dodává Böhm.

Díky moderním digitalizačním technologiím mohou odborníci detailně porovnávat současný stav kodexu se stavem z roku 2007. Poslouží k tomu digitální kopie, díky kterým se dá porovnávat sprášení barevných pigmentů, odpadávání zlacení a další procesy, které přirozeně probíhají. Dále budou provedeny mikrobiologické stěry ke zjištění přítomnosti plísní.

Jedna z nejcennějších českých památek byla vystavena naposledy koncem padesátých let minulého století. Vyšehradský kodex se vystavoval v Paříži a údajně tam byl spáchán pokus o jeho loupež.

Vyšehradský kodex, Pasionál abatyše Kunhuty a Velislavova bible byly v roce 2005 zařazeny mezi národní kulturní památky České republiky.

Vyšehradský kodex

Vyšehradský kodex, nazývaný také Kodex vyšehradský je označován za nejvýznamnější a nejcennější rukopis chovaný v České republice. Jeho cenu odhadují odborníci až na jednu miliardu korun českých. Vzhledem k hypotéze badatelů, že byl určen pro královskou korunovaci Vratislava II. (či pro její pozdější připomínku), jež se uskutečnila 15. června 1086, bývá někdy řazen k českým korunovačním klenotům. Kodexu dalo jméno místo jeho posledního uložení, které je rovněž zmíněno v provenienční poznámce "de Wisegrad" z přelomu 13. a 14. století. Podle současného stavu poznání tento evangelistář vznikl v některém z bavorských klášterních skriptorií ovlivněných řezenskou knižní kulturou. Kodex je součástí větší, relativně homogenní skupiny rukopisů (jeden z nich je dnes uložen v pražské Kapitulní knihovně a dva další v Polsku), pro něž je charakteristická náročná figurální výzdoba. Na jeho vzniku se podíleli čtyři malíři. Čerpali z poměrně širokého repertoáru vzorů. Komparativní rozbor dokládá v mnohých případech unikátnost námětů. Rukopis objednal pravděpodobně některý z českých benediktinských klášterů.

Pasionál abatyše Kunhuty

Pasionál abatyše Kunhuty je soubor pěti duchovních textů z počátku 14. století vzniklý z popudu Kunhuty Přemyslovny, dcery Přemysla Otakara II. První text byl sepsán již okolo roku 1312 a celé dílo bylo dokončeno někdy okolo roku 1321, v době Kunhutiny smrti. V knize je vložen dvoulist, kde je abatyše Kunhuta zobrazena jako princezna (korunována dvěma anděly) a jako nevěsta Kristova. Její podobizna je ovšem rozmazaná. Usuzuje se, že byla slíbána coby vzácná relikvie. Po smrti své tety - Anežky České převzala Kunhuta její úlohu v klášteře na Františku, kde pečovala o nemocné.

Členové odborné komise

Prof. Karel Stretti, ak. mal.

Doc. Petr Kuthan, ak. soch.

Prof. PhDr. Zdeňka Hledíková

PhDr. Milada Studničková

Dr. Inq. Michal Ďurovič

Ing. Jana Dernovšková

Radana Hamsíková, ak. mal. a rest.

Jana Tomšů

Ing. Petra Vávrová, PhD.

PhDr. Veronika Procházková

PhDr. Miroslava Hejnová

BcA. Jana Dřevíková

Irena Maňáková
Národní knihovna ČR

Odborná komise pro posouzení stavu Vyšehradského kodexu

Pasionál abatyše Kunhuty